

Vijačka krušpánová (*Cydalima perspectalis*)

V tomto roku je pozorovaný pomerne hojný výskyt vijačky krušpánovej (*Cydalima perspectalis*), ktorá poškodzuje niektoré parkové výsadby. Pôvodnou oblasťou výskytu tohto motýľa, ktorý bol v Európe spozorovaný prvýkrát v roku 2007 v Nemecku, je juhovýchodná Ázia.

Hostiteľmi tohto škodcu sú rastliny z rodu *Buxus* spp., teda krušpány, na ktorých dokážu húsenice vijačky krušpánovej, spôsobiť silné poškodenie. Húsenice, ktoré prezimujú, začínajú požírať vnútro kora, čo je ťažko spozorovateľné, pričom žer húseníc prebieha pomerne rýchlo. V priebehu niekoľkých dní húsenice poškodia viacero lístkov, ktoré následne opadávajú alebo uschýnajú, čím dochádza k nepriaznivému vizuálnemu znehodnoteniu kríkov. S rastom húseníc dochádza aj k intenzívnejšiemu požeru rastliny. Dorastená húsenica, s dĺžkou približne 3,5 cm, má zelené sfarbenie, pestrú kresbu a čiernu hlavu. **Príznakom prítomnosti vijačky krušpánovej na rastlinách je prítomnosť pavučiny, v ktorej je zachytený trus húseníc.** Často sa stáva, že napadnutie rastlín týmto škodcom si všimneme až vtedy, keď je krušpán silne poškodený.

Sfarbenie motýľa, ktorého rozpätie krídiel dosahuje maximálne 40 mm, je bledé s hnedou kresbou, avšak môže sa vyskytovať aj ako hnedo sfarbený, a preto je pomerne nenápadný. Dospelé jedince sú vysoko mobilné, aktívne prevažne v noci. Dokážu sa rozširovať na veľké vzdialenosti, nakoľko sú dobrí letci.

Za rok vijačka krušpánová vytvára **viacero generácií**, v našich podmienkach to môžu byť 2 generácie, avšak pri teplej jeseni sa môžu čiastočne vyliahnúť aj húsenice tretej generácie. Prezimujú húsenice, ktoré začínajú na jar žer podľa priebehu počasia od polovice marca do začiatku apríla, húsenice druhej generácie sa objavujú od konca júna do augusta.

K preventívnym opatreniam patrí **pravidelná kontrola a prehliadanie rastlín krušpánu**, pričom je potrebné prehrabávanie sa v konárkoch rastlín, pretože na povrchu nemusíme spočiatku nič spozorovať. Kľúčovým krokom v ochrane je **včasné spozorovanie výskytu húseníc**. V súčasnosti však účinná preventívna ochrana pred vijačkou krušpánovou nie je známa, rovnako ako ani využitie biologickej ochrany rastlín. Odporúča sa u rastlín, ktoré sú menšieho vzrastu, jednotlivé húsenice ručne pozbierať. Pri využití insekticídnych prípravkov je potrebné, aby prípravok na ochranu rastlín prenikol k húseniciam zvnútra kôry. V súčasnosti povolenými prípravkami sú Karate Zeon 5 CS, ktorý je dostupný aj v malospotrebiteľskom balení, a prípravok Scatto.

Ing. Ivana Horváthová

ÚKSÚP – OOR

14.7.2017